

تأثیر اسپرمیدین بر میزان فعالیت برخی آنزیم‌ها و پروتئین‌کل در برگ گل رز

مهدی حسینی فرهی^{*}، بهمن خلدبرین

۱- دانشگاه آزاد اسلامی، واحد یاسوج، باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، یاسوج، ایران. ۲- دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات فارس، گروه زیست شناسی، فارس، ایران.

*نویسنده مسئول: مهدی حسینی فرهی

چکیده

به منظور بررسی میزان فعالیت آنزیم آسی سی سنتاز، کلروفیلاز و ام جی - دچیلاتاز، بیومار کر تخریبی مalon دی آلدید و درصد پروتئین در برگ گل رز رقم دولس ویتا، آزمایشی در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی با چهار تیمار و سه تکرار در یک گلخانه هیدرопونیک تجاری در حومه یاسوج انجام گرفت. تیمارها شامل شاهد و اسپرمیدین در غلظت های ۰/۵ و ۱/۵ میلی مولار بود. آنزیم های آسی سی سنتاز، کلروفیلاز، ام جی دچیلاتاز، بیومار کر تخریبی مalon دی آلدید و درصد پروتئین اندازه گیری شد. نتایج بدست آمده نشان داد که کاربرد ۱/۵ میلی مولار اسپرمیدین باعث کاهش قابل توجه فعالیت آنزیم آسی سی سنتاز به مقدار ۹/۷۲ نانومول آسی سی در ساعت در میلی گرم پروتئین در مقایسه با برگ گیاهان تیمار نشده به مقدار ۲۹/۹۶ نانومول آسی سی در ساعت در میلی گرم پروتئین گردید. همچنین میزان فعالیت آنزیم کلروفیلاز و ام جی دچیلاتاز در برگ با کاربرد اسپرمیدین به مقدار قابل توجهی کاهش نشان داد. مقدار بیومار کر تخریبی مalon دی آلدید در برگ گیاهان تیمار نشده افزایش شدیدی در مقایسه با برگ گیاهان تیمار شده با اسپرمیدین نشان داد. اسپرمیدین باعث افزایش درصد پروتئین برگ به مقدار ۶/۱۲ در مقایسه با گیاهان شاهد به مقدار ۳/۷۹ درصد ماده خشک گردید.

کلمات کلیدی: اسپرمیدین، آسی سی سنتاز، کلروفیلاز، گل رز

مقدمه

پلی آمین‌ها به عنوان یک گروه جدید از مواد تنظیم کننده رشد گیاهی می‌باشند که باعث افزایش رشد شاخه، به علت افزایش تقسیم سلولی، همچنین افزایش بیوسنتر آنزیم‌ها، تنظیم کردن فرایندهای مختلف نمو، تمایزیابی، گلدهی، جنبی زایی، ریشه زایی، رسیدن میوه و پیری می‌شود (محبوب و همکاران، ۲۰۱۱ و ماهورس و همکاران، ۲۰۱۱). عقیده بر این است که پلی آمین‌ها در گیاهان ویژگی ضد پیری دارند و کاربرد خارجی پلی آمین‌ها اغلب باعث تاخیر یا جلوگیری از پیشرفت پیری می‌گردد (سود و ناگار، ۲۰۰۳). پلی آمین‌ها می‌توانند بطور مستقیم رادیکال‌های تولید شده در طی پیری را از بین ببرند. مشخص شده که پیری در گیاهان بوسیله مجموعه‌ای تخریبی از قبیل افزایش RNAase، فعالیت پروتئاز، تجزیه و شکستن پروتئین‌ها و اسیدهای نوکلئیک، پیروکسیداسیون غشاء لیپیدی، فروپاشی غشاء‌های تیلاکوئیدی و کاهش کلروفیل همراه است (ادریورا، ۱۹۹۶). تیمار با پلی آمین‌ها برون زاد از ظهور علائم پیری جلوگیری نموده یا آن را به تاخیر می‌اندازد. در خصوص نقش پلی آمین‌ها در پیری ثابت شده که در بسیاری از اندام‌های گیاهی پیری به طور کامل در ارتباط با کاهش میزان پلی آمین‌ها است. کاهش میزان پلی آمین‌ها و نیز کاهش فعالیت آرژین دکربوکسیلاز(ADC) در ارتباط نزدیک با الگوی ظهور علائم پیری می‌باشد. کاربرد پلی آمین‌ها به صورت برون زاد باعث تاخیر در پیری و یا پیشگیری از بروز علائم پیری مانند کاهش مقدار کلروفیل و پروتئین‌های حیاتی و یا کاهش غلظت RNA می‌گردد، لذا شروع پیری ممکن است ناشی از کاهش فعالیت آنزیم آورتنین دکربوکسیلاز ۱ و میزان پلی آمین‌ها باشد (گالستون و کاثور-ساوهوی، ۱۹۹۰). جلوگیری از پیروکسیداسیون چربی‌ها ممکن است به عنوان یکی از مکانیسم‌های مسئول اثرات ضد پیری پلی آمین‌ها باشد (بورل و همکاران، ۱۹۹۷). گزارش شده که در گوجه فرنگی پلی آمین‌ها از نسخه برداری، تولید و فعالیت آنزیم آسی سی - سنتاز جلوگیری کرده و در نتیجه باعث کاهش سطوح آسی سی می‌شوند که در نهایت به کاهش فعالیت آنزیم آسی سی - اکسیداز و کاهش تولید اتیلن می‌انجامد (لی و همکاران، ۱۹۹۲).

¹ - Ornithine Decarboxylase(ODC)

مواد و روش‌ها

این پژوهش به صورت آزمایشی در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی با چهار تیمار و سه تکرار و هر تکرار شامل ۲ بوته در یک گلخانه هیدروپونیک تجاری پرورش رز در حومه یاسوج انجام گرفت. بدین منظور ابتدا بوته‌های دو ماهه گل رز ریشه دار شده رقم دولس ویتا از شرکت نگین فلات آریا خردباری و سپس در سیستم هیدروپونیک کارتن پلاست با محیط کشت پرلایت و کوکوپیت (۱:۱) کشت گردید. میانگین دمای گلخانه در طول روز بین ۲۴ ± 4 و در شب ۱۵ ± 2 درجه سانتی گراد و رطوبت نسبی حدود ۶۰-۶۴٪ بود. تیمارها شامل شاهد و اسپرمیدین در غلظت‌های $۰/۵$ ، ۱ و $۱/۵$ میلی مولار بود. آنزیم آسی سی-ستنتاز با روش جیانگ و همکاران (۱۹۹۴)، آنزیم ام جی- دیچلاتاز بر اساس روش کوستا و همکاران (۲۰۰۲) کلروفیلаз از روش هاریا زсад و همکاران (۲۰۰۷)، مالون دی آلدیهید با روش نیکبخت و همکاران (۱۳۸۶) و میزان پروتئین کل بر اساس روش پسرکی و همکاران (۲۰۰۵) اندازه گیری گردید. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم افزار آماری MSTAT-C، مقایسه میانگین‌ها با آزمون LSD انجام گرفت.

نتایج و بحث

نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد که کاربرد اسپرمیدین از فعالیت آنزیم آسی سی سنتنتاز جلوگیری کرده و باعث کاهش فعالیت آن گردید. کمترین میزان فعالیت آنزیم آسی سی سنتنتاز در تیمار اسپرمیدین $۱/۵$ میلی مولار به مقدار ۹/۷۲ نانومول آسی سی در گرم پروتئین و بیشترین آن در تیمار شاهد به مقدار ۲۹/۹۶ نانومول آسی سی در گرم پروتئین مشاهده گردید (شکل ۱). در پژوهشی، سود و ناگار (۲۰۰۳) نیز مکانیسم بازداشت پری توسط پلی آمین‌ها را مربوط به بازداشت سنتز اتیلن توسط بازداشت فعالیت ACC Synthetase دانسته‌اند. میزان فعالیت آنزیم کلروفیلاز در برگ گیاهان محلول پاشی شده با اسپرمیدین کاهش قابل توجهی را نسبت به گیاهان تیمار نشده نشان داد یه طوریکه کمترین میزان فعالیت آنزیم کلروفیلاز به مقدار ۴/۸ (کلروفیلید بر گرم در دقیقه) در مقایسه با گیاهان محلول پاشی نشده به مقدار ۱۵/۳ (کلروفیلید بر گرم در دقیقه) بدست آمد (شکل ۲). بر اساس نتایج ارائه شده در شکل ۳ کاربرد اسپرمیدین باعث کاهش چشمگیر میزان فعالیت آنزیم ام جی- دیچلاتاز در برگ گردید به طوریکه میزان فعالیت این آنزیم در برگ گیاهان تیمار نشده (شاهد) حدود ۲/۵ برابر گیاهان تیمار شده با اسپرمیدین بود. در مطالعه‌ای که بر روی دو گونه رز *R. bourboniana* و *R. damascena* انجام شد نشان داد که تاثیر پلی آمین‌ها در به تاخیر انداختن پری برگ‌ها در دو گونه رز ممکن است در نتیجه تقابل با RNA و بازداشت فعالیت آنزیم‌ها و یا سنتز آنزیم‌ها باشد (سود و ناگار، ۲۰۰۳). گیاهان تیمار شده با اسپرمیدین $۱/۵$ میلی مولار کمترین میزان فعالیت بیومار کر تخربی مالون دی آلدید به مقدار ۲۸/۴ (میکرومول بر گرم وزن خشک) را در مقایسه با گیاهان شاهد به میزان ۹۷ (میکرومول بر گرم وزن خشک) نشان داد (شکل ۴). در واقع اسپرمیدین $۱/۵$ میلی مولار حدود ۳ برابر میزان فعالیت بیومار کر تخربی مالون دی آلدید را در مقایسه با گیاهان تیمار نشده کاهش داد. در پژوهشی کاربرد پلی آمین‌ها (اسپرمین، اسپرمیدین و پوترسین) باعث کاهش نشت یونی و فعالیت مالون دی آلدید گیاهچه‌های سویا گردید و پیشنهاد نمودند که پلی آمین‌ها باعث حفظ یکپارچه گی غشاء می‌گردد (عموآقایی و مقیم، ۲۰۱۱). در این پژوهش کاربرد اسپرمیدین باعث افزایش پروتئین کل برگ در مقایسه با شاهد گردید. اسپرمیدین $۱/۵$ میلی مولار باعث افزایش میزان پروتئین برگ به مقدار ۶/۱۲ (درصد ماده خشک) در مقایسه با گیاهان تیمار نشده به میزان ۳/۷ درصد گردید. بنابراین علت حفظ بالاترین سطح پروتئین در تیمار اسپرمیدین با غلظت بالا، ممکن است به علت خاصیت چسبندگی پلی آمین‌ها به پروتئین و جلوگیری از تخریب پروتئین‌ها توانست آنزیم‌ها باشد. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که کاربرد اسپرمیدین باعث کاهش فعالیت آنزیم‌های موثر در پری و تخریب بافت در برگ گل رز رقم دولس ویتا گردیده و همچنین باعث افزایش درصد پروتئین برگ می‌شود.

منابع

- نیکخت، م. کافی، م. بابالار، ن. اعتمادی، ح. ابراهیم زاده و پ. شیا. ۱۳۸۶. اثر هیومیک اسید بر جذب کلسیم و رفتار فیزیولوژیکی پس از برداشت گل ژربرا (*Gerbera jamesoni*). مجله علوم و فنون باغبانی ایران. ۸(۴): ۲۳۷-۲۴۸.
- Amooaghaie, R and S. Moghym. 2011. Effect of polyamines on thermotolerance and membrane stability of soybean seedling. African Journal of Biotechnology. 10(47): 9673-9679.
- Borrell, A., L. Carbonell., R. Farris., P. Puig - Parellads and A. F. Tiburcio. 1997. Polyamines inhibit lipid peroxidation in senescing Oat leaves. Physiol. Plant., 99: 385-390.
- Costa, M. L., P. M. Civello., R. Chaves and C. A. Martinez. 2002. Characterization of Mg-dechelatase activity obtained from *Fragaria ananassa* fruit. Plant Physio Biochem. 10: 111-118.
- Edreva A. 1996. Polyamens in plants. Bulg. J. Plant. Physiol. 22(1-2), 73-101)
- Galston A,W and R. Kaur-Sawhney. 1990. Polyamines in plant physiology. Plant Physiol. 94: 406-410.
- Jiang W. B., S. Mayak and A. H. Halevy. 1994. The mechanism involved in ethylene – enhanced ethylene synthesis in carnations. Plant Growth Regulation. 14: 133-138.
- Harpaz-Saad, S., T. Azoulay., T. Arazi, E. Ben-Yaakov., A. Mett., Y.M. Shibolet., S. Hörtensteiner., D. Gidoni., A. Gal-On., E.E. Goldschmidt and Y. Eyal. 2007. Chlorophyllase is a rate-limiting enzyme in chlorophyll catabolism and is post translationally regulated. Plant Cell. 19:1007-1022.
- Lee, S. H and K. Y. Park. 1991. Compensatory aspects of the biosynthesis of spermidine in tobacco cells in suspension culture. Plant Cell Physiol. 32: 523-531.
- Mahgoub, M. H., N.G. Abd El Aziz and M.A. Mazhar. 2011. Response of *Dahlia pinnata* L. plant to foliar spray with putrescine and thiamine on growth, flowering and photosynthetic pigments. American – Eurasian J. Agric and Environ, Sci. 10(5):769-775.
- Mahros, K. M., M. B. El-Saady., M.H. Mahgoub., M. H. Afaf and M.I. El-Sayed. 2011. Effect of putrescine and uniconazole treatments on flower characters and photosynthetic pigments of *Chrysanthemum indicum* L. Plant. Journal of American Science.7 (3): 399-408.
- Pessaraki, M.M., P.V. Morgan and J.J. Gilbert. 2005. Dry matter yield, protein synthesis, starch and fiber content of barley and wheat plants under two irrigation regimes. J. Plant Nutr. 28: 1227-1241.
- Sood, S and P.K. Nagar. 2003. The effect of polyamines on leaf senescence in two diverse rose species. Plant Growth Regulation 39: 155–160.

Influence of Spermidine on some enzymes activity and total protein in leaf of rose flower**M. Hosseini Farahi¹ and B. Khodbarin²**

1- Young Researchers Club, Yasouj Branch, Islamic Azad University, Yasouj, Iran. 2- Islamic Azad University, Science and Research Branch, Department of Biology, Fars, Iran.

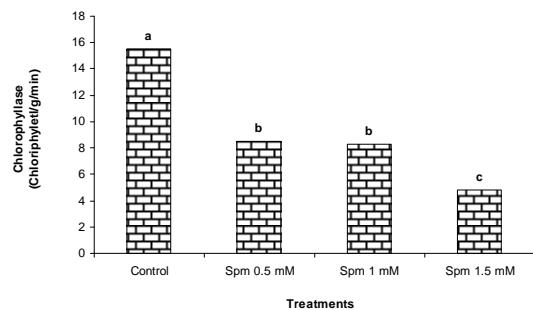
*Corresponding author: Mehdi Hosseini Farahi

Abstract

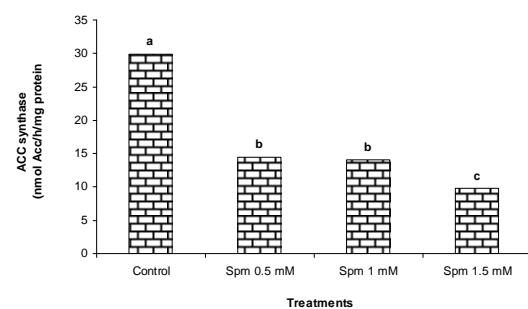
In order to study the effect of Spermidine (Spd) on activity of ACC synthase, Chlorophyllase, mg-dechlatage, Malondealdehyde (MDA) and total protein in leaf of rose flower CV Dolcvita, an experiment based on RCBD with four treatments and there replication was conducted in a hydroponic commercial greenhouse of Rose production in Yasouj county. Treatments were included control; Spm (0.5, 1 and 1.5 mM) Traits such as Acc synthase, mg-dechlatage, Chlorophyllase, MDA, and Total protein were measured. Results showed that application of Spd 1.5mM reduced the ACC synthase activity to 9.72 nmol Acc/h/mg p as compare to untreated plant (29.96 nmol Acc/h/mg p). Also, activities of Chlorophyllase and mg-dechlatase enzymes were reducing with Spd treatment. The content of MDA in untreated plants (control) was increased as compare to plant, s treated with Spd. So, Spd increased the total protein in leaf to 6.12 as compare to control plants with 3.79 (% dm).

Keywords: Spermidine, ACC synthase, Chlorophyllase, mg-dechlatage, Rose flower.

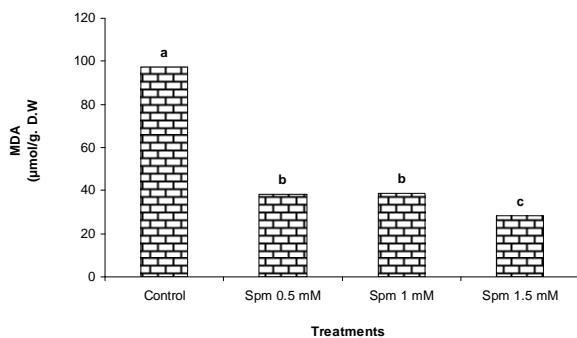
اشکال

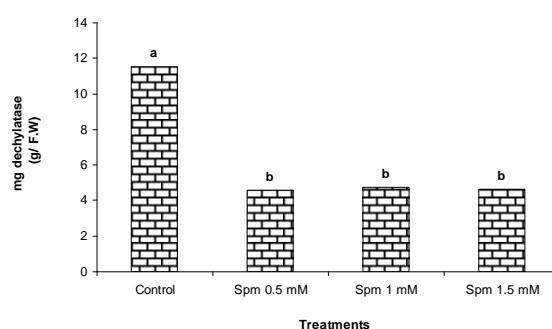
شکل ۲- اثر اسپرمیدین بر میزان آنزیم کلروفیلاز در برگ گل رز رقم دولس ویتا

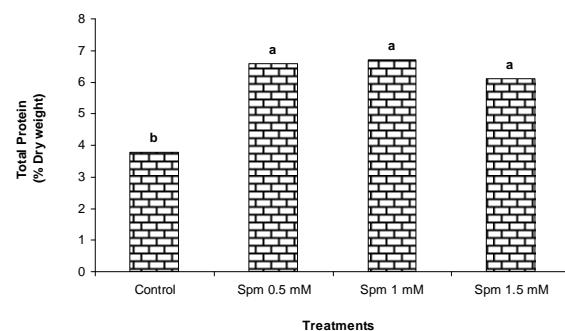
شکل ۱- اثر اسپرمیدین بر میزان آنزیم آسی سی سنتاز در برگ گل رز رقم دولس ویتا

شکل ۴- اثر اسپرمیدین بر میزان مالون دی آلدید در برگ گل رز رقم دولس ویتا

شکل ۳- اثر اسپرمیدین بر میزان آنزیم ام جی دچیلاتاز در برگ گل رز رقم دولس ویتا

شکل ۵- اثر اسپرمیدین بر درصد پروتئین در برگ گل رز رقم دولس ویتا